

Kotikielen Seuran toimintaa ja kehitystä professori Nirvi edisti näkyvästi toimiessaan seuran esimiehenä 1957—1960. Kunniajäseneksi hänet kutsuttiin vuonna 1973. Virittäjän toimitusneuvoston jäsen R. E. Nirvi oli vuodesta 1969.

N

Kertomus Kotikielen Seuran 110. toimintavuodesta

Seura on menettänyt kuluneena vuonna yhden kunniajäsenen. Professori RUBEN ERIK NIRVI kuoli lyhyen sairauden jälkeen 26. tammikuuta 1986.

Professori Nirvin erilaajuiset tutkimukset ovat valaisseet merkittävästi suomen ja sen lähisukukielten sanaston kehitystä. Nirviä kiinnostivat erityisesti eufemismit; hänen väitöskirjansa Sanankieltoja ja niihin liittyviä kielenilmiöitä itämerensuomalaisissa kielissä ilmestyi 1944. Nirvi oli myös maineikkaimpia murreaineksen kenttäkerääjiä. Keruiden tuloksista hän kokosi mm. kaksi laajaa sanakirjaa: Inke-roismurteiden sanakirja ilmestyi 1971 ja monumentaali 10-osainen Kiihtelysvaa-ran murteen sanakirja julkaistiin 1974—1981. Professori Nirvin tutkimusinto säilyi viimeiseen asti. Hänen tutkimuksensa turkiseläinten nimityksistä paikannimissä julkaistaan postuumina.

R. E. Nirvi teki pitkän elämäntyön myös opettajana: hänet nimitettiin Helsingin yliopiston suomen kielen dosentiksi 1948, apulaisprofessoriksi 1955 ja henkilökohtaiseksi ylimääräiseksi professoriksi 1957.

Kotikielen Seuran toimintaa ja kehitystä professori Nirvi edisti näkyvästi toimiessaan seuran esimiehenä 1957—1960. Kunniajäseneksi hänet kutsuttiin vuonna 1973. Virittäjän toimitusneuvoston jäsen R. E. Nirvi oli vuodesta 1969.

Sadantenakymmenentenä toimintavuotenaan Kotikielen Seuralla on ollut viisi kokousta, joissa on käynyt keskimäärin 26 henkeä. Kokouksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

14. maaliskuuta 1985, vuosikokouksessa, fil. lis. PIRKKO NUOLIJÄRVI: »Helsinkiin muuttaneiden kielestä».

25. huhtikuuta fil. lis. MATTI LARJAVARA: »Suomen demonstratiivien semantiikasta».

24. lokakuuta fil. lis. IRMELI PÄÄKKÖNEN: »Kalevalan opettamisesta».

28. marraskuuta professori AGO KÜNNAP: »Nykyviron kehityssuuntauksia».

20. helmikuuta 1986 fil. lis. LAILA LEHIKAINEN: »Daniel Europaeus suomen kielen kehittäjänä ja kielentutkijana».

Seuran esimiehenä on toiminut professori EERO KIVINIEMI, ensimmäisenä varaesimiehenä professori HEIKKI PAUNONEN, toisena varamiehenä tohtori SILVA KIURU, sihteerinä maisteri KAINO LAAKSONEN, varasihteerinä kandidaatti PIRJO RANTALAINEN, rahastonhoitajana maisteri KAISU JUUSELA, tilintarkastajina maisteri MATTI VILPPULA ja lainopin kandidaatti MAUNO TURUNEN sekä varatilintarkastajina apulaisprofessori TAUNO SÄRKKÄ ja ekonomi JUKKA SILVOLA.

Seurassa oli 548 jäsenmaksunsa maksanutta vuosijäsentä, kymmenen kunniajäsentä ja yksi kannattajajäsen.

Sanakirjasäätiön valtuuskunnassa seuraa on edustanut professori TERHO ITKONEN varamiehenään professori EERO KIVINIEMI.

August Ahlqvistin, Yrjö Wichmannin,

Kai Donnerin ja Artturi Kanniston rahastojen lautakunta, johon ovat kuuluneet Suomalais-ugrilaisen Seuran edustajina professorit MIKKO KORHONEN, SEPPÖ SUHONEN ja PERTTI VIRTARANTA sekä Kotikielen Seuran edustajina professori EERO KIVINIEMI ja tohtori SILVA KIURU, on kokouksessaan 26. helmikuuta 1986 päättänyt antaa rahastojen vuoden 1985 tuotosta 6 000 markan palkinnon fil. tri RITVA LIISA PITKÄSELLE hänen väitöskirjastaan »Turunmaan saariston suomalainen lainanimistö» sekä 3 000 markan palkinnon fil. tri MUUSA OJASELLE hänen väitöskirjastaan »Adjektiivikategoria venäläislyydiläisissä kontakteissa» ja fil. tri MATTI PUNTTILALLE hänen väitöskirjastaan »Nominien superlatiivisuuden ilmaiseminen». Tuoton jäännös liitettiin pääomiin.

E. A. Saarimaan rahaston lautakunta, johon ovat kuuluneet professori EERO KIVINIEMI, professori HEIKKI PAUNONEN, tohtori SILVA KIURU ja maisteri KAINO LAAKSONEN, on kokouksessaan 26. helmikuuta 1986 päättänyt antaa vuosien 1984 ja 1985 tuotoista 600 markan palkinnon maisteri ULLA KULOSELLE hänen artikkelistaan »Deverbaalisten U-johdosten semantiikka» (Virittäjä 3/1985). Tuoton jäännös liitettiin pääomaan.

Lauri Kettusen rahaston lautakunta, johon ovat kuuluneet professori EERO KIVINIEMI, apulaisprofessori TAPANI LEHTINEN ja maisteri KAINO LAAKSONEN, on kokouksessaan 25. helmikuuta 1986 päättänyt liittää vuoden 1985 tuoton rahaston pääomaan.

Hesteen koululaiskielirahaston lautakunta, johon kuuluneet professori HEIKKI PAUNONEN, varatuomari PIIRKKO KOSKINEN, maisteri KAISU JUUSELA ja maisteri KAINO LAAKSONEN, on kokouksessaan 27. helmikuuta 1986 päättänyt varata vuoden 1985 tuoton käytettäväksi syksyllä 1986 järjestettävän koululaiskielikilpailun palkintoihin ja kuluihin.

Tieteellisten seurain valtuuskunnan vuosikokouksessa seuran edustajana on ollut esimies.

Kuluneena vuonna seura on toivottanut onnea seuraaville: kunniajäsenelleen professori MATTI SADENIEMELLE, dosentti INGRID SCHELLBACH-KOPRALLE, kunniajäsenelleen professori R. E. NIRVILLE, professori RISTO TUOMIKOSKELLE sekä kunniajäsenelleen professori EEVA LINDÉNILLE.

Surunvalitteluadressi on toimitettu professori VILHO SETÄLÄN omaisille sekä maisteri ARVO KEINOSEN omaisille. Edesmenneen kunniajäsenen professori R. E. NIRVIN siunaustilaisuudessa seuran kukkavihkon laskivat esimies, toinen varaesimies, Virittäjän päätoimittaja ja kunniajäsen professori Aimo Turunen.

Aikakauslehti Virittäjä ilmestyi vuonna 1985 neljänä vihkona, joissa oli yhteensä 558 sivua. Lehden päätoimittajana on ollut professori TERHO ITKONEN ja toimitussihteereinä maisterit PIIRJO MIKKONEN ja KLAUS LAALO. Taloudenhoitajana on ollut maisteri LEENA SARVAS apunaan merkonomi KAARINA ELOMAA. Lisäksi toimitukseen on kuulunut maisteri KAISU JUUSELA kirjallisuusosaston toimittajana.

Virittäjän tulot olivat vuonna 1985 yhteensä 235 472,47 markkaa ja menot 253 795,13 markkaa. Vuoden 1985 tilinpäätös osoittaa 17 322,66 markan alijäämää. Valtionapu on ollut 98 000 markkaa, ja lisäksi seura on saanut Virittäjän julkaisemiseen Alfred Kordelinin säätiöltä 10 000 markkaa. Tilausmaksuja on kertynyt 116 629,45 markkaa. Suurimmat menot ovat aiheutuneet painatuksesta (198 655 markkaa) ja postituksesta (16 523,10 markkaa) sekä palkioista ja palkkioista (sosiaaliturvamaksuineen 25 480 markkaa).

Seuran omat menot olivat 7 127,40 markkaa ja tulot 10 065,20 markkaa. Vuoden 1985 ylijäämä on 2 937,80 markkaa.

Helsingissä 14. maaliskuuta 1986

KAINO LAAKSONEN
Kotikielen Seuran sihteeri